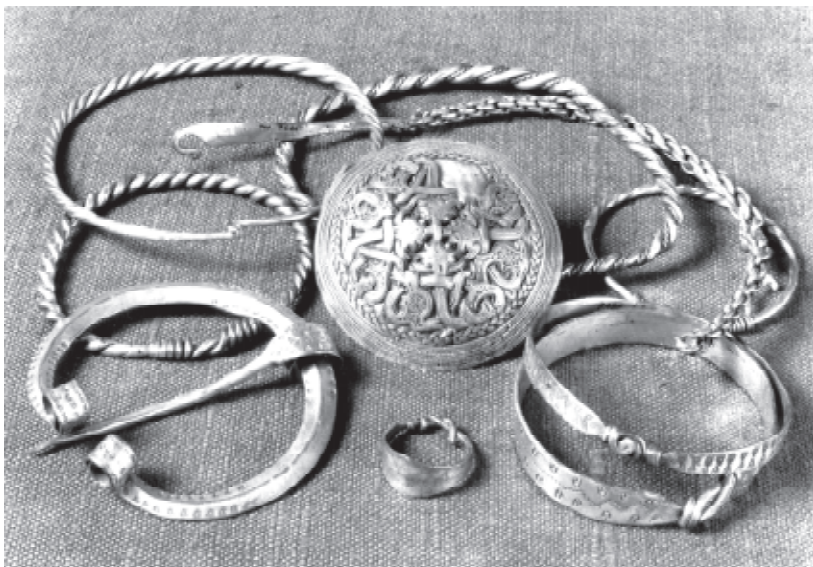

HISTORIENS VINGSLAG

Red. Arne Johansson Kerstin Åhström

Stige-skatten 100år

Den 3 september 1903 hittades en stor silver-skatt från vikingatiden i Stige by i Indal.

Det hela började när en dräng vid namn J.A. Norman var ute på sin husbondes ägor för att plöja i en åker. Husbonden var Anders Olof Dahlsten. Plogen fastnade i något och då drängen Norman såg att det blänkte av några föremål i jorden stannade han för att se närmare efter vad det var. Dahlsten såg att Norman stannat och börjat leta i jorden och gick dit för att ta reda på vad som hade hänt. Norman visade vad han funnit. Dahlsten insåg ganska snart att detta måste rapporteras till myndigheterna. Han kontaktade därför dåvarande kronolänsman i Indal; C. W. Gustaf Berggren. Kronolänsman Berggren skrev därefter en re-

dogörelse, med anledning av fyndet, till Landskansliet.

När silvret hittades var det den största vikingatida silverskatt som dittills påträffats i Norrland. Skatten vägde 3 350 gram och innehöll smycken, bitsilver och ungefär 2 000 mynt. Smyckena bestod av spänner, armringar, halsringar, trådar och snoddar. Allt av silver. Många smycken var klippta i bitar och hade troligen använts som betalningsmedel. Större delen av mynten var tyska. Även anglosaxiska och några skandinaviska och arabiska mynt ingick i fyndet. Ett mynt var svenskt, präglat i Sigtuna år 1000, för Olof Skötkonung. Under vikingatiden (ca. 800 - 1100 e.Kr.)

gjorde skandinaverna handelsresor över en stor del av världen. Under dessa resor bytte man till sig tyger, silver, kryddor och även vapen. Som bytesvaror användes till exempel järn, pälsverk, trä, och torkad fisk.

Handlingarna och silverfyndet från Stige hamnade så småningom i Stockholm och blev registrerade hos Statens Historiska Museum. Därefter skulle upphittarna få ersättning för det gjorda silverfyndet. Av den anledningen behandlades frågan vid Kungliga Vitterhets-, Historie- och Antikvitets-

akademins sammanträde i januari år 1904. Ersättningen betalades ut år 1904 med 500 kronor. Omräknat i dagens penningvärde motsvarar beloppet ca. 20 000 kronor.

SKRIFTEN – STIGE-SKATTEN

– som är utgiven av Indals PRO och Indals hembygdsförening i samband med 100 års firandet har legat till grund för denna artikel. Skriften är sammanställd av Gun Hammarberg, 2003. Den kostar 20:- och finns bl a. att köpa på Indals Hembygds-gård.

UTSTÄLLNINGEN

visande större delen av STIGE-SKATTEN finns just nu på Sundsvalls Museum, Kulturmagasinet i Sundsvall och pågår t.o.m. 12 september 2003. I normala fall ligger Stige-skatten nedpackad i Stockholm, så ta chansen att se denna unika silverskatt nu.

NY UTGRÄVNING

Sommaren 2001 inleddes fältarbetet för en utgrävning av platsen för silverfyndet i Stige, och i sommar planeras en fortsättning av detta arbete. Det är Regional Arkeologi vid Mitthögskolan i Örnsköldsvik som bedriver forskningsarbetet under ledning av professor Per H Ramqvist.

JUBILEUMSDAGEN

Lördagen den 6 september 2003 celebreras på Indals Hembygdsgård fyndet av Stige-skatten i Indal för 100 år sedan. På programmet står vigsel som på Vikingatid, Medeltidsföreningen Gyllengran med bågskytte, dansövningar mm, tävlingar, dans, mat, musik, hantverk och mycket mer. Dagen till ära kommer exklusiva handgjorda silversmycken (kopior av föremål från Stige-skatten) att försäljas.

Lidens Grundad 1956
Hembygdsförening

Lidenvägen 51, 860 41 Liden, 0692 - 100 27

www.lidenshembygdsforening.com